

La recent publicació de l'entrada Argentona en l'*Onomasticon Cataloniae* del professor Joan Coromines, fa avinent de parlar de l'etimologia del nom de la vila.

NOTES SOBRE L'ETIMOLOGIA DEL NOM DE LA VILA D'ARGENTONA

No podem pas dir que l'etimologia del nom de la vila d'Argentona hagi estat poc estudiada.

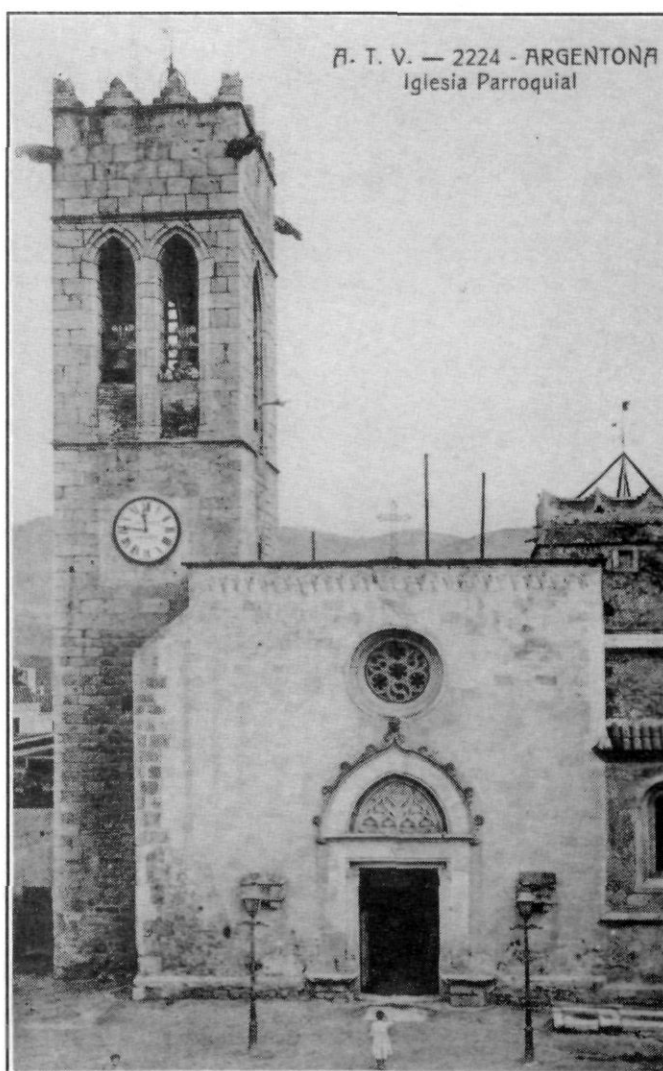
Ja al segle XVI Francesc Tarafa, canonge arxiver de la Seu de Barcelona, relacionà el nom amb una possible fundació d'Argantoni, rei de Tartessos.

La teoria generà opinions a favor i en contra. És molt probable que l'al·lusió a Argantoni només fos simbòlica i referida a una possible riquesa argentífera (1).

Carreras Candi fa una recopilació de tots els estudis al respecte, i afegeix la hipòtesi de Reig i Vilardell en la qual relaciona l'existència d'una antiga masia anomenada Argent, al veïnat de Clarà (2).

El mateix Reig i Vilardell diu haver trobat a la riera grans d'argent, per la qual cosa s'afirma en la hipòtesi que el nom d'Argentona podria venir de riu d'Argent. De la paraula llatina *argentum*, més el sufix *ona*, que reben moltes poblacions després de les invasions visigòtiques, vindria el topònim Argentona. Carreras Candi, a la vegada, recorda l'existència d'una mina de plata que havia estat abandonada per poca producció, prop de la font Picant (3).

Façana de l'església parroquial d'Argentona a inicis de l'actual segle. MASMM. Arxiu d'Imatges. Postal A.T.V.

No s'ha pogut demostrar que les mines que haguessin pogut existir en la zona argentonina donessin plata. La plata, en tot cas, hauria aparegut associada amb altres minerals, com la galena, de característiques molt semblants.

També és cert que el propi nom de lloc pot haver enganyat a molts, com qui trobà mica moscovita a les seves propietats i per uns moments justificava amb l'etimologia tots els seus somnis.

Jaume Clavell en el seu llibre *Argentona. Història i records* recull totes les teories fins a Carreras Candi, però ja hi afegeix la pista que dona l'exhaustiu estudi d'August Le Flamanc sobre el topònim Argenton a Europa, paraula d'arrel cèltica, la traducció literal de la qual es «turó de la gran font» (4).

Coneixent la riquesa aquífera del lloc, en un temps en el qual l'aigua no era gaire abundant, podem pensar com se li escauria el nom a aquesta població.

Clavell encara avui ens comenta que la hipòtesi més vàlida per a ell és la que dona l'origen del nom d'Argentona a l'arrel cèltica argant. I recorda com

Pellicer i Pagès, a la seva obra *Iluro*, apunta la possibilitat de l'existència d'un gran llac a la vall al·luvial constituïda des del monticle de Sant Sebastià a la unió de les rieres de Dosrius amb la de Pins. I així mateix que aquest llac estava habitat, amb palafits.

A més, el poblament cèltic de la zona ve confirmat per la troballa dels vasos d'incineració que avui es conserven al Museu Comarcal del Maresme.

Aquesta teoria ha estat avalada pels darrers estudis de Joan Coromines, que en l'*Onomasticon Cataloniae* afirma que l'arrel del nom és pre-romana, d'origen indoeuropeu, acabat en *on, one*. A aquest origen s'afegí la llatinització en *-ge* de l'original en *-ga* (5).

Segons el mateix autor, podia haver estat Argenton-onis en temps romans, el que no descarta és sufix *-ona* posterior.

M. Assumpció Zapata i Buxens

NOTES.

1.- COROMINES, Joan. *Onomasticon Cataloniae*, Entrada Argentona, volum II, p. 233-238. Barcelona, 1994. L'entrada Argentona és reproduïda en l'apartat DOCUMENTACIÓ d'aquests *FULLS*.

2.- CARRERAS CANDI, Francesc. *Argentona Històrica*, 1891.

3.- CARRERAS CANDI, Francesc. *Op. cit.*

4.- CLAVELL i NOGUERAS, Jaume. *Argentona, història i records*. Ed. Ajuntament d'Argentona, 1990.

5.- COROMINES, Joan. *Op. cit.*